

Nr 84.

Ankom till riksdagens kansli den 17 april 1931 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till posthusbyggnad å Södermalm i Stockholm.

(4:e avd.)

I den till riksdagen den 3 januari 1931 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1931/1932 har Kungl. Maj:t i avseende å postverket (punkt 3 av det vid propositionen under rubrik »Utgifter för kapitalökning: bil. 2» fogade utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag) föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde bli riksdagen förelagd, till posthusbyggnad å Södermalm i Stockholm för budgetåret 1931/1932 beräkna ett reservationsanslag av 300,000 kronor.

I en till riksdagen sedermera den 6 mars 1931 avlåten, till statsutskottet hänvisad proposition, nr 171, har Kungl. Maj:t, under återopande av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att till posthusbyggnad å Södermalm i Stockholm för budgetåret 1931/1932 anvisa ett reservationsanslag av 300,000 kronor, att utgå av lånemedel.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokollet.

Departementschefen har för egen del i ärendet anfört följande:

Av vad generalpoststyrelsen i ärendet anfört samt genom de iakttagelser, jag vid personligt besök i de nuvarande lokalerna för postkontoret Stockholm 4 varit i tillfälle att göra, har jag blivit övertygad om behovet av att för detta kontor snarast möjligt anskaffas lokaler, i vilka kunna erhållas väsentligt ökade utrymmen och vilka möjliggöra ett rationellt ordnande av arbetet samt beredande av skälig bekvämlighet för den korresponderande allmänheten. Såsom av den förebragta utredningen framgår, har också frågan om nya lokaler för kontoret länge stått på dagordningen, och redan år 1920 hava statsmakterna, bland annat i syfte att säkerställa en lösning av denna fråga, beslutat inköp av den fastighet nr 21 i kvarteret Östergötland å Södermalm, i vilken postverkets verkstad för närvarande är inrymd.

På grund av den utveckling, som postverkets verkstadsrörelse sedan år 1920 undergått och som medfört att nyssnämnda fastighet så gott som fullständigt måst tagas i anspråk för verkstadens behov, lär emellertid postkontorets lokalfråga numera icke böra ordnas genom användande av fastigheten i kvarteret Östergötland. En förflyttning av postverkets verkstad synes nämligen av skäl

som generalpoststyrelsen utvecklat, icke vara ekonomiskt lämplig. Under sådana förhållanden återstår enligt min mening för en tillfredsställande lösning av lokalfrågan endast utvägen att för postkontoret anskaffa särskild fastighet.

Enligt generalpoststyrelsens förslag skulle detta ske genom övertagande för postverkets räkning av två telegrafverket tillhöriga men från och med år 1932 för detta verk obehövlige, i kvarteret Nederland belägna fastigheter, vilka emellertid — då de efter genomförandet av vissa gaturegleringar icke bleve tillräckliga för beredande av erforderliga postkontorslokaler — skulle överlåtas till Stockholms stad i utbyte mot en staden tillhörig tomt nr 23 i kvarteret Gråberget, å vilken skulle uppföras nybyggnad för postkontoret.

Vad sålunda föreslagits har icke givit mig anledning till erinran. Genom det föreslagna bytet skulle postverket komma i besittning av en väl belägen tomt, som synes lämna möjlighet till en tillfredsställande lösning av postkontorets lokalfråga. Något hinder för detta förvärv synes icke heller föreligga. Överenskommelse rörande ifrågavarande fastighetsbyte har numera träffats mellan kronan genom dess fastighetskommission av år 1925 samt Stockholms stad genom dess fastighetsnämnd. Tidigare i dag har Kungl. Maj:t på min hemställan beslutat genom särskild proposition hänskjuta bland annat nämnda överenskommelse till riksdagens prövning och godkännande.

I överensstämmelse med vad riksräkenskapsverket beträffande sättet för postverkets övertagande av telegrafverkets förenämnda fastigheter tillstyrkt, vill jag förorda, att övertagandet icke redovisas över budgeten utan bokföringsmässigt kommer till uttryck allenast därigenom, att det bokförda värdet av fastigheterna samt av den i ärendet omförmälda, å stadens mark belägna tillbyggnaden eller tillhoppa 619,000 kronor överföres från telegrafverkets till postverkets fond.

Av förenämnda överenskommelse mellan kronan och Stockholms stad framgår, att kronan för de till staden överlåtna fastigheterna skulle erhålla, utom tomten i kvarteret Gråberget, en kontant mellangift av 310,000 kronor. Enligt vad generalpoststyrelsen avsett skulle detta belopp användas såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för nybyggnaden i kvarteret Gråberget. Kungl. Maj:t har ock beslutat att i förut omförmälda proposition framställa förslag härom till riksdagen.

I detta sammanhang må nämnas, att enligt överenskommelsen staden skulle tillträda fastigheterna i kvarteret Nederland den 1 januari 1932 och kronan tomten i kvarteret Gråberget den 1 juli 1931. Arrendekontraktet med Stockholms stad angående den mark, å vilken tillbyggnaden är uppförd, utlöper den 1 oktober 1932. Från telegrafstyrelsen har meddelats, att staden emellertid vore villig lösa telegrafverket från förpliktelserna på grund av nämnda kontrakt — inberäknat åtagande att återställa tomten i förut befintligt skick — från och med den dag, då fastigheterna i kvarteret Nederland överlåtas på generalpoststyrelsen.

Mot det förslag, som av generalpoststyrelsen framlagts beträffande det avsedda byggnadsföretagets utformning och som av byggnadsstyrelsen lämnats utan anmärkning, har jag intet att erinra. Ej heller hava kostnadsberäkningarna givit mig skäl till invändning. Enligt dessa beräkningar skulle till byggnadens uppförande erfordras ett belopp av 1,450,000 kronor. Då, såsom nyss nämnts, för dessa kostnader skulle tagas i anspråk det belopp av 310,000 kronor, som Stockholms stad vid fastighetsbytet skulle erlægga såsom mellangift, skulle såsom kapitalökningsanslag för byggnadsföretaget erfordras ett belopp av 1,140,000 kronor. På sätt generalpoststyrelsen föreslagit och i statsverkspropositionen preliminärt beräknats, torde av detta auslagsbelopp för nästkommande budgetår böra anvisas 300,000 kronor.

Med hänvisning till den i ärendet förebragta utredningen får utskottet tillstyrka Kungl. Maj:ts förevarande förslag.

*Utskottets
yttrande.*

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till posthusbyggnad å Södermalm i Stockholm för budgetåret 1931/1932 anvisa ett reservationsanslag av 300,000 kronor, att utgå av lånemedel.

Stockholm den 14 april 1931.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: se under utlåtandet nr 83.
